

Historien bag pengesedlen fra Gaansager

I det nødpengekatalog, der er udgivet af dr. Keller, står der:

919.

Gaansager ½ M.

”Bedrageriudgave, fremstillet og udbudt til salg i
Hamburg i 1924 af Willy. Steinburg.

Der gives ingen by af dette navn”.

Jeg satte mig i forbindelse med Bundesbank i Frankfurt/M., og de var så venlige, at de forærede mig en fotokopi af deres eksemplar af sedlen. Efter kopien ligner den pengesedlen fra Broager Spare- og Låne kasse. Teksten lyder (oversat fra tysk): ”For dette bevis betaler kommunekassen ½ Mark. Gaansager, 1. februar 1917. Nielsen Gyldig indtil 30. 10. 1917”.

Det lykkedes at låne nogle årgange af tidsskriftet ”Das Notgeld” på museet i Kiel, og i 6. Årgang 1924 fandt jeg historien om Gaansager-sedlen. Den har aldrig set sin hjemby, ligesom hjembyen sikkert ikke har anet noget om sedlens eksistens. Jeg bringer nu bladenes notitser i en, lidt forkortet uddrag.

Nummer 7.

Fra forskellige steder er der i den sidste tid kommet sedler på markedet fra en nordslesvigske kommune, Gaansager. Der har ikke været muligt at finde denne by i noget stedregister. Det er mistænkeligt, at der mangler et kommunestempel på sedlen. Vi fik forevist et eksemplar, som var meget krøllet, men det var tydeligt, at det var en hel ny seddel, der var blevet behandlet sådan. Da vi altså havde fattet mistanke, forespurgte vi på Geografisk Institut på universitetet i Kiel, og derfra fik vi svaret: en by eller bydel Gaansager findes ikke i hele Slesvig. (Før 1920 hed byen Consager). Sedlerne er altså opfundne falsknerier, ligesom Knivsbjerg. Vi tilråder eventuelle skadelidte at gå til sælgeren og med trussel om sagsanlæg at prøve på at få deres penge tilbage.

Nummer 9.

En eller anden, der åbenbart er meget interesseret i sagen, men som vel af god grund ikke vil nævne sit navn, sender anonyme erklæringer ud til forskellige (på konvolutterne er firmanavnet Aug. Stier, Hamburg, Stechbahn meget kraftig overstreget). I erklæringen står der, at artiklen, der blev offentliggjort i nr. 7, er forkert, og at den vil blive berigtiget i næste nummer –

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk

Tlf.: 74 44 95 63
Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.:74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Endvidere er der omstændelige forklaringer på hvor mange sedler, der er trykt, og hvor mange, der blevet tilintetgjort, samt hvor besværligt det havde været at få fat i dem. Det springende punkt, hvor byen ligger, går han uden om, ligeledes interesserer han sig ikke for det manglende kommunistempel. Vi har derfor ingen grund til at stryge så meget som én stavelse i vores notits, men vi vil i stedet for erklære, at vi uden videre overgiver sagen til statsadvokaten (Fodnote: Det er allerede sket fra to forskellige steder) hvis vi nogensinde bliver generet med dem igen. Vi advarer stadig mod at købe det værdiløse fantasiprodukt.

Nummer 10.

Som allerede bemærket i en fodnote i sidste nummer er der fra to sider indgivet anmeldelse mod den formodede udgiver af Gaansager forfalskningerne Willy Steinberg i Hamburg. Efter hvad formynderen for den mindreårige St. meddeler, er undersøgelsen nu afsluttet. St. blev arresteret den 21. 8., og efter at han i lang tid har nægtet alt, har han nu endelig den 13. -9. Aflagt fuld tilståelse. Sedlerne blev fremstillet i et trykkeri i Hamburg i februar måned.

Hos St. fandt politiet endnu 2000 sedler, som blev beslaglagt. Bogtrykkeren må også stå til ansvar for sine handlinger, han bærer efter vor mening hovedskylden, for havde han gjort sin pligt, så var det hele slet ikke sket. Der er også blevet rejst anklage med en af Willy Steinbergs hjælpere, Frederich fra Bergedorf. Efter hvad vi hører, skal de bedragerier med nødpenge, som A. i S. ved Flensborg (Appel i Sønderbrarup) har foretaget, spillet en vis rolle ved sagens behandling. (Appel har udgivet Knivsbjergseddelen og muligvis også Varnæsseddelen).

Nummer 11.

Retssagen mod Willy Steinberg, der var ansat til den 15. -10., er blevet udsat, da Willy Steinberg, for et tidsrum af 6 uger er blevet indlagt til observation på en galeanstalt.

(Parenteserne, undtagen fodnoten, indeholder mine private bemærkninger). De efterfølgende numre af tidsskrifter ikke har bragt mere stof om udfaldet af sagen. I dag beklager vi vel kun, at det ikke lykkedes den unge mand at få flere sedler bragt på markedet.

Bragt i blad nr. 47 den 18. September 1968

Bragt i blad nr. 48 den 16. oktober 1968 Karl Lund

Medlemssalg nr. 450
tirsdag den 13. september 2016

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Avnbøl 50 pf. Si. 8	0	30	
2	38	DK Avnbøl 50 pf. Si. 8A	0	120	
3	38	DK Broager 10 pf. Si. 18	0	30	
4	38	DK Rinkenæs 50 pf. Uden kontrol nr. Si. 72	0	85	
5	38	DK Sønderborg 50 pf. Si. 96A	0	30	
6	38	DK Tønder 50 pf. Si. 105	0	15	
7	38	DK Tønder 50 pf. Si. 106	0	25	
8	38	DK Tønder 1 mark Si. 107A	0	15	
9	38	DK Tønder 1 mark Si. 107C	0	30	
10	39	DK 100 kr 1972 A0721K Si142	0	340	
11	39	DK 100 kr 1978 A8781K Si142	0	160	
12	39	DK 100 kr 1981 C0812G Si142	0-01	125	
13	39	DK 100 kr 1982 C2821C Si142	01	121	
14	39	DK 50 kr 1976 A3762F Si141	01	65	
15	39	DK 10 kr 1937 L Pugh 9701807 Si104	1	30	
16	39	DK Svinekort 1940 (9) 222450	0	12	
17	39	DK Mejeri Holm 3 stk. Mærker ”1 Lit. Kærne-mælk”	Lot	14	
18	39	DK Mejeri Holm 20 stk. Mærker ”1 Lit. Sødmælk”	0	40	
19	39	DK Mejeri Holm 25 stk mærker ”1 Fl. Mælk” 2 rust plet	0	45	
20	176	Sieg katalog Marchmedaljer 1979	ny	35	
21	176	Bog ”Flensborg mønt” af Georg Galster 1967	pæn	35	
22	176	Bog ”Denmarks’s money” af Kirsten Bendixen 1967	pæn	35	
23	153	DK Daler 50 pf Si126	0	10	
24	153	DK Tønder 5 mark Si109	0	35	
25	153	DK Brunde 1 mark med pladefejl Si23	0	25	
26	153	DK Gråsten 1 mark Si32A	0	80	
27	153	DK Gråsten 2 mark Si33C	0	100	
28	153	DK Augustenborg 1 kr 1921 Si21	0	30	
29	153	DK Møgeltønder 50 pf Si70A	0	5	
30	153	DK Dybbøl 25 øre Si27	0	35	
31	153	DK Augustenborg 50 pf Si4	0	5	
32	153	DK Sønderborg 10 pf Si95	1+	5	

33	153	DK Tønder 25 pf Si104	0	5	
34	153	DK Haderslev SOS kasse 2 kr Si51 Lo136b Nød51b	1	10	
35	153	DK Haderslev SOS kasse 2 kr Si51 Lo136b Nød51b	1	10	
36	40	6 forsk sedler	lot	20	
37	40	Jugoslavien Ca. 47 sedler mange dubletter	Lot	40	
38	40	Norge 1 kr 1943 F	1	75	
39	40	Færøerne 10 kr A0743G Si27	1(+)	10	
40	40	DK 10 kr 1943 T Hellerung Si104	1	20	
41	40	DK 10 kr 1969 A8693C Si133	1+	15	
42	40	DK 10 kr 1976 A8762F Si139	1+	15	
43	40	DK 50 kr 1942 C Teilmann	1	100	
44	40	DK 100 kr 1943 B Vinther	1	110	
		Mønter			
45	38	DK kgl. Møntsæt 1988	0	70	
46	38	DK kgl. Møntsæt 1995	0	70	
47	38	DK kgl. Møntsæt 1999	0	70	
48	38	DK 12 skilling 9-H43A 1711	1-1+	295	
49	38	DK 1 skilling 2.1-H15A 1812	1++	30	
50	38	DK ½ skilling 8.2 H17B 1857	1++	30	
51	38	DK 5 øre jern 1919	1-1+	95	
52	38	DK 5 øre 1920	1+	50	
53	38	DK 25 øre 1939	1+	65	
54	38	DK 1 krone 1940	01	60	
55	38	DK 2 krone 1924	1	65	
56	39	Polet 2 stk. Statsfængslet i Vridsløselille	0	15	
57	39	DK 2 kr 1953 jub	0	76	
58	39	DK 2 kr 1937 jub	0	70	
59	39	DK 1 kr 1925, 1926, 1926, 1957	lot	15	
60	39	DK 1 kr 1938	1	40	
61	39	DK 2 øre 1907, 1920	1+	15	
62	39	DK 2 øre 1902	1+	1-1+	
63	39	DK 1 sechling 1851	1	35	
64	39	DK 1 sechling 1850	1+	35	
65	39	DK 20 kr 1909 guld	0	1875	
66	39	DK 10 kr 1890 guld	0-01	925	
67	39	DK 5 maj minde-dukat 1970 guld 17,50 g 900/1000	0	3650	
68	176	DK 12 sk 1718 H43B Si10	1(+)	225	
69	176	DK 1/24 speciedaler 1809 H16 Si8	1(+)	300	

70	176	Dansk Vest Indien 12 sk 1767 H8	1-	100	
71	176	Dansk Vest Indien 10 cent 1859	1(+)	125	
72	176	Dansk Vest Indien 25 bit/ 5 cent 1905	1+	75	
73	22	DK 1 sk 1842 VS H11A	1	30	
74	22	DK 3 rigsbanksk 1842	1	40	
75	22	DK ½ sk 1852	1	20	
76	22	DK 1 sk 1852 H12A	1	35	
77	22	DK 4 sk 1854	1	30	
78	22	DK ½ sk 1857 H17B	1+	30	
79	22	Medalje Glucksburg 1999 sportspolet	1+	5	
80	22	D 14 stk mønter	Lot	5	
81	22	Poletter m.m. 19 stk	Lot	5	
82	153	Dk 10 øre 1903, 1907, 1910	1	15	
83	153	DK 10 øre 1912, 1914	1(+), 1+	35	
84	153	DK 10 øre 1915, 1916	1(+)	30	
85	153	DK 10 øre 1919, 1921	1++, 1(+)	15	
86	153	DK 25 øre 1918	1(+)	20	
87	153	DK 25 øre 1920	1+	20	
88	153	DK 25 øre 1919	1++	25	
89	153	DK 25 øre 1922	1	100	
90	153	DK 4 sk 1856	01	175	
91	33	DK pose med C10-M2 mønter incl 13 stk 1 kr, 13 stk 5 kr ca. 1,6 kg	lot	100	
92	33	Holland pose med mønter ca 100 g	Lot	15	
93	82	DK Kgl. Møntsæt 1983	0	35	
94	82	DK Kgl. Møntsæt 1986	0	60	
95	82	DK Kgl. Møntsæt 1989	0	35	
96	82	DK Kgl. Møntsæt 1991	0	45	
97	82	DK Kgl. Møntsæt 1992	0	75	
98	82	DK Kgl. Møntsæt 1993	0	75	
99	82	DK Kgl. Møntsæt 1996	0	40	
100	82	DK 1 sk 1863	1+	25	
101	82	DK 1 sk 1867	1+	25	
102	82	DK 1 kr 1876, 1915	1, 1+	45	
103	82	DK ½ rigsdaler 1854 Si12 H9	1+	190	
104	82	DK 2 x 1 kr 1876	Lot	75	
105	82	DK 2 kr 1875, 1876	1	180	
106	82	DK 16 sk 1856, 1858	Lot	90	

107	82	DK 1/5 rbs Si1 H12A	1(+)	45	
108	82	Karthago 3. Årh. f. kr. Æ 18 Sear 6527	1	120	
109	82	Rom Hadrian 117-138 Denar RIC 213	1	120	
110	82	Rom Vespasian 69-79 Denar	1	129	
111	7	S 50 øre 1875, 1898	1	45	
112	7	S 50 øre 1911, 1916, 1919	Lot	30	
113	7	S 1 kr 1875	1	40	
114	7	S 1 kr 1879	1	150	
115	7	S 1 kr 1880	1	50	
116	7	S 1 kr 1890	1	30	
117	7	S 1 kr 1897, 1898	1	30	
118	7	S 1 kr 1904, 1906, 1907	1	40	
119	7	S 2 kr 1876	1	60	
120	7	DK 10 øre 1922 taperester	1+	100	
121	7	DK 25 øre 1914 taperester 	1+	500	
122	7	DK 10 øre 194,42,43,44,45? Meget zinkpest, taperester	Lot	25	
123	7	DK ½ krone 1924, 25, 26, 39, 40 taperester	Lot	250	
124	7	Færøerne 1 øre, 2 øre, 5 øre, 10 øre, 25 øre 1941 sæt taperester	1(+)	150	
125	7	S 1 sk 1836, 1842	1	50	

 : se billede på www.nfns.dk

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 8. marts 2016

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1		22		43		64		85	
2		23		44		65	90	86	4300
3	15	24		45		66	75	87	
4	20	25		46		67	90	88	
5	10	26	8	47		68		89	
6	75	27		48	30	69		90	
7	40	28		49		70	600	91	
8	10	29	20	50		71	690	92	
9		30		51		72		93	
10		31		52		73	170	94	
11	25	32	36	53		74	112	95	1810
12	95	33	85	54		75	112	96	5
13	90	34	85	55	110	76	112	97	5
14	25	35		56		77	112	98	
15		36		57		78	125	99	
16		37		58	1980	79	285	100	36
17		38	25	59	26	80	92	101	24
18		39	45	60	21	81	15	102	44
19		40		61	30	82	400	103	30
20	14	41	55	62		83		104	20
21	20	42		63		84	70	105	20
									©

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 13. september 2016 kl. 19.30** i Nygadehuset, Aabenraa.
